

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Laiola”,

la cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Laiola” privind intentarea procedurii de executare silită a hotărârii nr.3/6 din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

împotriva încheierii din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-11/25
NR. PIGD 2-23022984-01-3r-17012025)*

Caracterul executoriu al hotărârilor judecătorești, emise în privința persoanelor juridice de drept public, care a avut calitate de terț în cadrul acțiunii soluționate prin hotărârea înaintată spre executare silită.

Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, V. Sîrbu, A. Braga,

07 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Laiola”.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 aprilie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată „Laiola” (în continuare S.R.L. „Laiola”) a depus cerere privind intentarea procedurii de executare silită a hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, prin care s-a anulat decizia Consiliului s. Bulboaca nr.7/5 din 22 decembrie 2022 „Cu privire la anularea datoriei cu termen de achitare expirat”. S-a constatat obligația Primăriei s. Bulboaca de a achita datoria în mărime de 997771,15 lei pe care o are față de S.R.L. „Laiola”, formată până în 2019, în baza contractului de antrepriză nr.55 din 18 iulie 2014 „Cu privire la executarea lucrărilor de construcție a apeductului în satul Bulboaca”, această datorie nefiind cu termen de achitare expirat și s-a încasat de la Consiliul s. Bulboaca, prin intermediul Primăriei s. Bulboaca în beneficiul S.R.L. „Laiola” cheltuielile de judecată, sub formă de acordare a asistenței juridice, în sumă de 5000 de lei.

2. Prin încheierea din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea privind inițierea procedurii de executare depusă de S.R.L. „Laiola” în temeiul hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central (f.d.43-46).

3. La 27 decembrie 2024, S.R.L. „Laiola” a depus recurs împotriva încheierii din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea acesteia cu restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru inițierea procedurii de executare a hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central (f.d.47-48).

4. În susținerea cererii de recurs, invocând dispozițiile art. 249 alin. (1)-(3), art. 250, 251 din Codul administrativ, art. 120 din Constituția Republicii Moldova, art. 16 alin. (1) și (2) al Codului de procedură civilă, a invocat la argumentul instanței de executare privind respingerea cererii din motiv că hotărârea a cărei executare se solicită poartă caracter executoriu, nefiind necesară intentarea unei proceduri de executare, că nu a solicitat executarea hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, în această parte, deoarece efectul *ex tunc* al anulării actului

administrativ individual oferă prin sine o protecție juridică efectivă, desființând efectele actului administrativ individual ilegal din momentul emiterii sale, adică într-un mod retroactiv, dar în partea în care s-a constatat obligația Primăriei s. Bulboaca de a achita datoria în mărime de 997771 de lei, pe care o are față de ea, formată până în 2019, în baza contractului de antrepriză nr.55 din 18 iulie 2014 „Cu privire la executarea lucrărilor de construcție a apeductului în satul Bulboaca”, această datorie nefiind cu termen de achitare expirat și s-a încasat de la Consiliul s. Bulboaca, prin intermediul Primăriei s. Bulboaca în beneficiul său, cheltuielile de judecată, sub formă de acordare a asistenței juridice în sumă de 5000 de lei. Iar, aceste părți ale hotărârii sunt distincte de anularea actului administrativ individual și executarea lor nu poate fi considerată ca fiind automată, întrucât există sume de bani care trebuie plătite, dar executarea acestora se face, conform Capitolul VI „Executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare” din Codul administrativ.

5. De altfel, recurenta a subliniat că prin hotărârea din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, nu s-a stabilit doar anularea unui act administrativ, dar și existența unor obligații de plată, iar acestea nu sunt influențate de anularea actului administrativ. Anularea unei decizii administrative nu face ca datoria de plată sau cheltuielile de asistență juridică să dispară sau să devină inexistente.

6. Astfel, la argumentele instanței de executare că Primăria s. Bulboaca nu a avut calitatea de pârât, respectiv nu poate avea calitatea de debitor, S.R.L. „Laiola” a menționat că Primăria s. Bulboaca a avut calitatea de terț, iar prin hotărârea din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a constatat obligația acesteia de a achita datoria în mărime de 997771 de lei pe care o are față de ea. Sau altfel spus, Primăria s. Bulboaca, nu a avut calitatea procesuală de pârât, însă a fost identificată de instanță ca având obligații legale privind achitarea datoriei prin hotărârea din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

7. Această hotărâre constituie o decizie executorie, care impune Primăriei s. Bulboaca o obligație de plată față de creditor în calitate de terț și nu poate fi considerată exclusă de la procedurile de executare a unei datorii stabilite prin hotărâre judecătorească.

8. Cu titlu subsidiar, S.R.L. „Laiola” a notat că termenul de „debitor” nu este restrâns exclusiv la cel de pârât. În cadrul reglementărilor legale privind executarea silită, un debitor poate fi și terțul, care este obligat printr-o hotărâre judecătorească să plătească o datorie.

9. Prin urmare, în opinia sa, argumentele instanței de apel că Primăria s. Bulboaca nu ar avea calitatea de debitor sunt contrazise de hotărârea judecătorească din 25 august 2023, care a stabilit clar obligația acesteia de a

achita datoria față de ea. De asemenea, faptul că Primăria a fost considerată „terț”, nu înlătură responsabilitatea acesteia de a respecta hotărârile judecătorești și de a-și onora obligațiile financiare. Astfel, nu există niciun temei legal pentru a considera cererea de executare a obligației de plată ca fiind nefondată sau inacceptabilă.

10. Complimentar, recurenta a indicat că instanța de executare a lăsat fără soluționare punerea în executare a hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, în partea în care s-a încasat de la Consiliul s. Bulboaca, prin intermediul Primăriei s. Bulboaca în beneficiul său, cheltuielile de judecată, sub formă de acordare a asistenței juridice, în sumă de 5000 de lei.

11. În final, S.R.L. „Laiola” a conchis că hotărârea din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central urmează a fi executată în partea încasării sumei de 997 771 de lei cu titlu de datorie și a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

12. La 17 ianuarie 2025, la adresa de e-mail a Primăriei și Consiliului s. Bulboaca, r-nul Anenii Noi a fost expediată copia recursului depus de S.R.L. „Laiola”.

13. Până la data stabilită pentru examinarea cererii de recurs depusă de S.R.L. „Laiola”, intimații nu au depus referințe, în care să-și expună opinia asupra recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art.171 alin.(1)-(2) din Codul administrativ:

„(1) Actele administrative individuale se execută conform prevederilor prezentului titlu, dacă alte legi nu conțin reglementări derogatorii.

(2) Executarea se realizează de către autoritatea publică care a emis actul administrativ individual sau a încheiat contractul administrativ, dacă legea nu prevede altfel. În cazul în care executarea se face împotriva autorității publice în baza unui contract administrativ, competența îi aparține instanței de apel.”

15. Art.174 alin.(1)-(3) din Codul administrativ:

„(1) Măsurile de executare trebuie să fie într-un raport rezonabil față de scopul pe care îl au și să fie selectate în așa fel încât să afecteze la minimum individul și societatea.

(2) Prejudiciile care pot rezulta dintr-o măsură de executare trebuie să nu fie disproporționate față de rezultatul scontat.

(3) Executarea încetează imediat ce scopul ei este atins.”

16. Art. 219 alin. (1) – (3) din Codul administrativ:

„(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

(2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

(3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.”

17. Art. 243 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul administrativ:

„(1) Examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii:

c) anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

(2) Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

18. Art. 249 alin.(1)-(4) din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol.

(2) Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sînt competente instanțele de apel.

(3) Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

(4) Prevederile art.174 se aplică corespunzător.”

19. Art. 250 lit. a)-c) al Codului administrativ:

„Titluri executorii sînt:

a) hotărârile judecătorești executorii;

b) încheierile judecătorești executorii conform art.214 și 215; și

c) tranzacțiile de împăcare conform art.217.”

20. Art. 251 alin. (1) din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile judecătorilor sînt executorii după expirarea termenului de apel.”

21. Art. 253 alin. (1), (3) și (4) al Codului administrativ:

„(1) Pentru impunerea acțiunilor, a tolerărilor sau a inacțiunilor în privința persoanelor juridice de drept public sînt aplicabile măsurile coercitive conform art.254–256.

(3) Înaintea desfășurării executării, conducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. Această prevedere nu se aplică în cazul executării ordonanțelor provizorii și în alte cazuri urgente.

(4) Scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat. Acest termen nu poate depăși 30 de zile.”

22. Art.1 al Legii nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală:

„În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

primar - autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat;

primărie - structură funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale;

consiliu local - autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local.”

23. Art.5 alin.(1) al Legii nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală:

„(1) Autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune), orașe (municipii) sînt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.”

24. Art. 26 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală:

„(1) Primarul este autoritatea reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local. El participă la ședințele consiliului local și are dreptul să se pronunțe asupra tuturor proiectelor și problemelor supuse dezbaterilor, fără drept de vot.”

25. Art. 29 alin.(1) lit. f) al Legii nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală:

„(1) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază:

f) exercită funcția de administrator al bugetului local, asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate, informînd consiliul local despre situația existentă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că S.R.L. „Laiola” s-a conformat dispozițiilor art.249 alin.(3) al Codului administrativ și a depus în termen recursul la data de 27 decembrie 2024, în condițiile în care la materialele cauzei lipsește dovada expedierii și recepționării copiei încheierii din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

27. În continuare, verificând legalitatea actului judecătoresc contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept enunțate la pct.14-24, Completul de judecată al Curții

Supreme de Justiție conchide necesitatea admiterii recursului depus de S.R.L. „Laiola”, anulării încheierii din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău și restituirii cauzei Curții de Apel Chișinău, pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată, din următoarele considerente.

28. Din materialele cauzei rezultă că, la 14 februarie 2023, S.R.L. „Laiola” a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Consiliului s. Bulboaca, prin care a solicitat:

- anularea deciziei nr. 7/5 din 22 decembrie 2022 „Cu privire la anularea datoriei raportului cu termen de achitare expirat”, emisă de Consiliul s. Bulboaca;

- constatarea că Primăria s. Bulboaca are obligația de ai achita datoria în sumă de 997771,15 lei, formată până în anul 2019 în baza contractului de antrepriză nr. 55 din 18 iulie 2014 „cu privire la executarea lucrărilor de construcție a apeductului în s. Bulboaca” cât și faptul că, datoria vizată nu prezintă o „datorie cu termen de achitare expirat”;

- încasarea din contul Consiliului s. Bulboaca în folosul său, cheltuielile de asistență juridică în legătură cu examinarea prezentei cauze.

29. Prin încheierea din 22 mai 2023, instanța de judecată a atras, din oficiu, în calitate de terț – Primăria s. Bulboaca, r-nul. Anenii Noi.

30. Prin hotărârea din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Laiola”.

S-a anulat decizia Consiliului s. Bulboaca nr.7/5 din 22 decembrie 2022 „Cu privire la anularea datoriei cu termen de achitare expirat”.

S-a constatat obligația Primăriei s. Bulboaca de a achita datoria în mărime de 997771,15 lei pe care o are față de S.R.L. „Laiola”, formată până în 2019, în baza contractului de antrepriză nr.55 din 18 iulie 2014 „Cu privire la executarea lucrărilor de construcție a apeductului în s. Bulboaca”, această datorie nefiind cu termen de achitare expirat.

S-a încasat de la Consiliul s. Bulboaca, prin intermediul Primăriei s. Bulboaca în beneficiul S.R.L. „Laiola” cheltuielile de judecată, sub formă de acordare a asistenței juridice, în sumă de 5000 de lei (f.d. 6-19).

31. Prin încheierea din 29 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Consiliul s. Bulboaca, r-nul Anenii Noi, reprezentat de avocatul Veaceslav Avramov împotriva hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul stabilit de art.232 alin.(2) din Codul administrativ (f.d.20-23).

32. Potrivit certificatului nr.07 din 16 august 2024, Primăria s. Bulboaca a catalogat ca fiind nefondată somația S.R.L. „Laiola” despre acțiunea contractului de prestări servicii nr.55 din 18 iulie 2014 și a refuzat să achite

datoria în cuantum de 997771,15 lei, deoarece lipsesc toate actele conform legislației de predare-primire, inclusiv procesul-verbal de recepție finală (f.d.24)

33. La 15 aprilie 2024, S.R.L. „Laiola” a depus prezenta cerere, prin care a solicitat intentarea procedurii de executare silită a hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, prin care s-a anulat decizia Consiliului s. Bulboaca nr.7/5 din 22 decembrie 2022 „Cu privire la anularea datoriei cu termen de achitare expirat”. S-a constatat obligația Primăriei s. Bulboaca de a achita datoria în mărime de 997771,15 lei pe care o are față de S.R.L. „Laiola”, formată până în 2019, în baza contractului de antrepriză nr.55 din 18 iulie 2014 „Cu privire la executarea lucrărilor de construcție a apeductului în s. Bulboaca”, această datorie nefiind cu termen de achitare expirat și s-a încasat de la Consiliul s. Bulboaca, prin intermediul Primăriei s. Bulboaca în beneficiul S.R.L. „Laiola” cheltuielile de judecată, sub formă de acordare a asistenței juridice, în sumă de 5000 de lei (f.d.3-4).

34. Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 16 decembrie 2024 a respins cererea S.R.L. „Laiola” privind inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

35. Pentru a dispune astfel, instanța de executare, prin prisma art.249 alin.(2), art.251, 171 alin.(1)-(2) din Codul administrativ, a conchis că hotărârea, a cărei executare se solicită poartă caracter executoriu, nefiind necesară intentarea unei proceduri de executare. Or, potrivit dispozitivului hotărârii în cauză, s-a anulat actul administrativ contestat de S.R.L. „Laiola” și anume decizia Consiliului s. Bulboaca nr. 7/5 din 22 decembrie 2022 „Cu privire la anularea datoriei cu termen de achitare expirat”, respectiv aceasta nu mai produce efecte juridice. Totodată, referitor la dispozițiile din hotărârea a cărei executare se solicită, prin care s-a constatat obligația Primăriei s. Bulboaca de a achita datoria în mărime de 997771 de lei, pe care o are față de S.R.L. „Laiola”, formată până în 2019 în baza contractului de antrepriză nr. 55 din 18 iulie 2014 „Cu privire la executarea lucrărilor de construcție a apeductului în s. Bulboaca”, această datorie nefiind cu termen de achitare expirat”, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că în prezenta cauză Primăria s. Bulboaca nu a avut calitatea de pârât, respectiv nu poate avea calitatea de debitor, motiv pentru care a respins cererea S.R.L. „Laiola” privind inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, prin prisma constatărilor indicate de instanța ierarhic inferioară și a argumentelor invocate de recurentă, precum și reieșind din materialele cauzei consideră premature și nejustificate concluziile și soluția instanței de executare despre

necesitatea respingerii integrale a cererii S.R.L. „Laiola” privind inițierea procedurii de executare în temeiul hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

37. Or, reieșind din hotărârea din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, precum și cererea cu privire la intentarea procedurii de executare silită a acesteia depusă de S.R.L. „Laiola”, pe lângă cerința privind constatarea obligației Primăriei s. Bulboaca de a achita datoria în mărime de 997771,15 lei pe care o are față de S.R.L. „Laiola”, formată până în 2019, în baza contractului de antrepriză nr.55 din 18 iulie 2014 „Cu privire la executarea lucrărilor de construcție a apeductului în s. Bulboaca”, s-a mai încasat de la Consiliul s. Bulboaca, în beneficiul S.R.L. „Laiola” cheltuielile de judecată, sub formă de acordare a asistenței juridice, în sumă de 5000 de lei.

38. Astfel, instanța de recurs constată că instanța ierarhic inferioară a omis să se expună asupra executării hotărârii din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central în partea încasării de la Consiliul s. Bulboaca, în beneficiul S.R.L. „Laiola” a cheltuielilor de judecată, sub formă de acordare a asistenței juridice, în sumă de 5000 de lei. Or, analizând hotărârea din 25 august 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, se atestă că Consiliul s. Bulboaca a avut calitatea procesuală de pârât în cadrul litigiului soluționat prin hotărârea nominalizată, a cărei executare o solicită S.R.L. „Laiola”.

39. De altfel, Curtea Supremă de Justiție subliniază că anularea actului administrativ produce efecte inevitabile în ceea ce privește valabilitatea sa, precum și reparația prejudiciilor sau încasarea datoriilor.

40. Astfel, în egală măsură, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție își însușește concluziile instanței de executare, reiterând principii conform cărora anularea unui act administrativ antrenează *ope legis* efecte asupra validității sale, precum și asupra obligațiilor de reparație a prejudiciului sau de recuperare a creanțelor.

41. Din aceste considerente, ținând cont de faptul că omisiunea Curții de Apel Chișinău de a analiza și răspunde la întrebările ce i-au fost adresate, denotă caracterul nejustificat al încheierii contestate și pentru a nu admite încălcarea dreptului la un proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide asupra necesității anulării încheierii din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii cerinței S.R.L. „Laiola” de a iniția procedura de executare în ce privește încasarea de la Consiliul s. Bulboaca, a cheltuielilor de judecată, sub formă de acordare a asistenței juridice, în sumă de 5000 de lei, cu restituirea în această parte a cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată.

42. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Laiola”.

Anulează încheierea din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii cerinței S.R.L. „Laiola” de a iniția procedura de executare în ce privește încasarea de la Consiliul s. Bulboaca, a cheltuielilor de judecată, sub formă de acordare a asistenței juridice, în sumă de 5000 de lei, și restituie cauza în această parte spre rejudecare la Curtea de Apel Centru.

În rest, menține încheierea din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă